

Երկուշաբթի, 29 Հոկտեմբեր, 2012

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմասպութիւն Հօր Յիսուս, փուր ինձ իմասպութիւն զբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց վիրկեա զիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՏԵՐՈՒՆԻ ԸՆԹԱՐԻՉ

Ա. Կորնթացիս 11:23-27

«Ես Տիրոջմէն առի ինչ որ ձեզի աւանդեցի,
թէ Տէր Յիսուս իր մաքնութեան զիշերը հաց առաւ,
Ասքու ծոյ գոհութիւն յայփնեց, կորեց զայն եւ ըսաւ.
«Ասիկա իմ մարմինս է, որ ձեզի համար կը բաշխուի:
Ասիկա կապարեցէք զիս յիշելու համար»:
Ընթարիք եւք նոյն ձեւով բաժակը առաւ եւ ըսաւ.
«Այս բաժակը Ասքու ծոյ նոր Ուխփն է, որ իմ անունս կը կնքուի:
Ասիկա կապարեցէք միշտ, եւ ամէն անզամ որ անկէ խմէր՝ զիս յիշեցէք»:
Հետեւաբար, ամէն անզամ որ այս հացը կ'ուրեց եւ բաժակն կը խմէր,
Տիրոջ մահը կը պարմէք, մինչեւ իր երկրորդ գալուստը:
Այսուհետեւ՝ ո՞վ որ անարժանութեամբ ուզէ այս հացը կամ իսէ Տիրոջ բաժակն,
Տիրոջ մարմնին եւ արեան դէմ մեղանչած կ'ըլլայ»:

ՃԱՐԱԿԱՆ - ԱՊՈԹՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Ամենասուրը Երրորդութիւն, տուր աշխահիս խաղաղութիւն:

Եւ հիւանդաց բժշկութիւն, ՅԱՅԵՑԵԼՈՂ արքայութիւն:

Արի Աստուած հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղելոց:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

ԱՊՈԹՔ

Դուն որ մեր տկար բնութեան փորձառութիւնը ունեցար,

ո՞վ մեր Քահանայապետը՝ Յիսուս, ֆեզի կը նայինք:

Դուն՝ որ մեզի համար մեղի պատարագ եղար,

որպէսզի մենի ֆեզի համար արդար ըլլանք:

Դուն՝ որ մեզի համար երկրաւոր եղար,

որպէսզի մենի ֆեզի համար երկնաւոր ըլլանք:

Դուն՝ որ մեզի համար Հաց եղար,

որպէսզի մենի ֆեզ նաշակելով սրբութինք:

Տուր Վիշտերով լեցուն եռւ Մարմինդ,

որպէսզի բոլոր սիրտերը ֆեզ նաշակեն եւ սրբութինք:

Մատուուակէ՛ Վտակի պէս կարկրող եռւ անմեղ Արիւնի,

որպէսզի մարդիկ անմեղութեամբ յագենան:

Երկարէ փրկական խաչդ՝ այս աշխարհի ծովուն մէջ լողացողներուս,
մեզ վեր՝ դէպի ֆեզ բարձրացնելու համար: Ամէն:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,

աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի զիշերի,

ի Աստիլ ի տան, ի գնալ ի ճանապարհ,

ի Անջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.

Եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:

ՎԵՐՋԻՆ ԸՆԹԱՐԻՔ (26.17-30)

«Բաղարջակերաց փօնին առաջին օրը», այսինքն՝ Հինգշաբթի երեկոյեան: Բաղարջակերաց փօնը Հին Կրկի Զադիկն է, գառնուկի ճաշակումը, անոր հետ մեկպես բաղարջ հաց և լեղի խոփ ուփելը, եւ Եգիպտոսին ելքը: Ինչո՞ւ այս օրը, որպէսզի հին գառնուկը նորով փոխարինուի:

«Ո՞ւր կ'ուզես որ քեզի համար զարկական ընթրիքը պատրաստենք, որ ուփես»: Քանի Մարդու Որդին գլուխը դնելու գրեղ չունի: Միւս կողմէ, հետաքրքրական արտայայցութիւն է «որ ուփես»: Ճաշակելուն մէջ կայ այն երեսը, որ երբ կը հաղորդուինք Հացով ու Գինիով, այսինքն՝ Քրիստոսի Մարմնով եւ Արեամք, նաեւ Ինքն է որ մեզ կ'ուփէ, ինչպէս կրակը փայտը կ'ուփէ, նոյնպէս ալ երբ զինք կը ճաշակենք, մեր մեղքերը կ'ոչնչացնէ:

«Քաղաք զացէք, այսինչ մարդուն նօփ, որ ուսին ջուրի սափոր ունի»: Այսինչ մարդը Յովսէի Արենաթացին է, որ նաեւ իր նոր գերեզմանը պիփի վրամադրէ Քրիստոսի թաղման համար: Ան կը խորհրդանշէ քահանաները: Ուսին ջուրի սափորը կը խորհրդանշէ Մկրտութեան աւազանը: Վերնագունը՝ Սուրբ Հոգին խորհուրդը, որպես առաքեալները պիփի սպանային Սուրբ Հոգին: Վերնագունը նաեւ կը խորհրդանշէ Եկեղեցին, որ բարձր է եւ երկնային, ու անոր մէջ է որ Տէրը ինք կը բաշխէ իր Մարմինն ու Արինը աշխարհի փրկութեան համար:

Քրիստոս փասներկու առաքեալներով սեղան բազմեցաւ, եւ ուրիշ ոչ մէկ: Որովհեփեւ հազիւ թէ աստիք կարենային ըմբռնել Խորհուրդին իմաստն ու ահաւորութիւնը: Անոնց հետ էր նաեւ Յուդան, որ պիփի մապնէր, սակայն Քրիստոս ցոյց կու փայ գութ, իմամք, գիշնալով հանդերձ Յուդայի կարարելիք արարքը, սեղանակից դարձուց, որ մի գուցէ ապու զգասպանայ, բայց մնաց ամփոփի:

«Երեկոյեան» բացապրութիւնը, այնպէս ինչպէս երեկոյն նաեւ կը խորհրդանշէ օրուան վերջը, նոյնպէս ալ այս Խորհուրդը կը կարարուի ժամանակներու լրումին, աւարտին:

«Զեզմէ մեզը պիփի մապնէ զիս»: Ուղարկի չըսեր թէ ով է: Անով ապաշխարհութեան ախիթ գալու:

«Բայց վայ այն մարդուն, որուն ձեռքով Մարդու Որդին պիփի մապնուի»: Ինչո՞ւ վայ: Եթէ գրուած է Քրիստոսի խաչելութեան մասին, եւ Յուդան գրուածը կապարեց, ինչպէս նաեւ հրեաները, ապա ինչո՞ւ պարժուին: Կապարեցին, ոչ թէ որովհեփեւ գրուած էր, այլ որովհեփեւ կապարելու էին, այդ պարզաւով գրուեցաւ: Երկրորդ, չկապարեցին, որպէսզի գրուածները իրականանային, այլ իրենց սրբի չարութեան պարզաւով կապարեցին: Յուդան՝ ազահութեան, իսկ հրեաները՝ նախանձի եւ ոխակալութեան:

«Միթէ ե՞ս եմ»: «Դուն ըսիր»: Ասով ցոյց կու փայ Քրիստոսի մեղմութիւնը եւ անոխակալութիւնը: Միւս կողմէ, իրողութիւնն այն է, որ քերանը կը մապնէ մեր միփքը, իսկ լեզուն՝ սրբին աւելցու կը:

Գառնուկին ճաշակումէն յեփոյ է որ առա հացը եւ փուա ըսելով. «Առէք կերէք, ասիկա իմ մարմինս է», նոյնպէս եւ գինին «ասիկա իմ արինս է, նոր ուխափի նշան եւ որ շաքերու համար կը թափուի մեռքերու թողութեան համար»: Ահա այս պահուն է որ կը կարարուի մեծ խորհուրդին հասպարումը: Նախ Օրենքը լրի կը գործադրուի՝ գառնուկին ճաշակումը, որմէ յեփոյ բաղարջ հացը, որ անխմոր հացն է, որ պիփի դառնայ Քրիստոսի անապական մարմինը: Ինչպէս երկինքն ու երկիրը իր խօսքով սրելծուեցան, նոյնպէս ալ հացն ու գինին իր խօսքովը պիփի դառնան իր մարմինն ու արինը: Քրիստոս պիփի փափաքէր որ բոլորի համար ըլլար իր արեան հեղումը, սակայն, բոլոր չէ որ պիփի հաւաքային, կամ հաւաքան, ինչպէս որ էր պարազան պղինձէ օձին անապափին մէջ, բժշկուեցան միայն անոնք, որոնք հաւաքքով նախեցան:

Քրիստոս ինք ալ կը խմէ այդ բաժակէն, որ ցոյց կու փայ նաեւ իր մահուան բաժակը, որ յօժառութեամբ յանձնէ: Կամ ինչո՞ւ կ'առնէ:

Ճաշակումէն յեփոյ գոհութիւն յայգնել, նոյնպէս ալ երբ պափարագին կը հաղորդուինք անմիջապէս դուրս ելլելու մասին չմփածնք, այլ սպասենք վերջին գոհութեան ու փառաբանութեան, որմէ յեփոյ Զիթենեաց լեռ բարձրանալու, բարձր խորհուրդներու եւ լուսաւոր գործերով ի փառս Ամենասուրք Երրորդութեան՝ Հօրը, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին: Ամէն: